

Dotyczy: petycji w sprawie „uregulowania i dodania w systemie wymiaru pracy” pojęć: „etat dzienny, etat nocny, etat przedpołudniowy, etat popołudniowy, etat wieczorowy, etat mieszany”

Szanowna Pani,

W odpowiedzi na Pani petycję z dnia 23 grudnia 2020 r. (znak: PET XII/68/2020) Departament Prawa Pracy przesyła następującą informację.

Przepisy Kodeksu pracy umożliwiają wykonywanie przez pracowników pracy w różnych godzinach (porach) przypadających w ramach tzw. doby pracowniczej – rozumianej jako 24 kolejne godziny, poczynając od godziny w której pracownik rozpoczyna pracę, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy – zarówno w trakcie dnia, jak i w porze nocnej.

Przy czym tylko w odniesieniu do pracy w porze nocnej – z uwagi na specyfikę oraz uciążliwość jej wykonywania – Kodeks pracy zawiera szczególne regulacje dotyczące:

- definicji pory nocnej – która obejmuje osiem godzin przypadających między godzinami 21 a 7; określenie godzin pory nocnej powinno nastąpić w układzie zbiorowym pracy lub regulaminie pracy – w sposób przyjęty u pracodawcy (np. w formie obwieszczenia);
- dodatku za pracę w porze nocnej w wysokości 20 % stawki godzinowej wynikającej z minimalnego wynagrodzenia za pracę za każdą godzinę pracy w porze nocnej;

- zakazów zatrudniania w porze nocnej – o charakterze bezwzględny (np. w odniesieniu do kobiet w ciąży, pracowników młodocianych) lub względnym, które mogą być uchylane za zgodą pracownika (np. w odniesieniu do pracowników sprawujących opiekę nad dzieckiem w wieku do lat 4):
- ograniczenia do 8 godzin dobowego czasu pracy pracownika pracującego w nocy, jeżeli wykonuje on prace szczególnie niebezpieczne albo związane z dużym wysiłkiem fizycznym lub umysłowym.

Tego typu szczególne regulacje nie są potrzebne w odniesieniu do pracy świadczonej w pozostałych godzinach (porach) przypadających w ramach tzw. doby pracowniczej. Kodeks pracy nie wiąże z nią bowiem szczególnych uprawnień/obowiązków.

Z poważaniem,

Anita Gwarek
Dyrektor
Departamentu Prawa Pracy
/podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/